

Wymagania na oceny do historii dla szkoły podstawowej „Wczoraj i dziś” kl. 8
Wymagania na oceny uwzględniają zapisy podstawy programowej z 2017 r. oraz zmiany z 2024 r., wynikające z uszczuplonej podstawy programowej. Szarym kolorem oznaczono treści, o których realizacji decyduje nauczyciel.

Temat lekcji	Materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra Uczeń:	Ocena celująca Uczeń:
Rozdział I: II wojna światowa							

1. Napaść na Polskę	1. Przygotowania Niemiec do wojny 2. Polski plan obrony 3. Wybuch II wojny światowej 4. Wojna obronna w 1939 r. 5. Napaść sowiecka 6. Ewakuacja polskich władz 7. Bilans wojny obronnej	XXXI.1 XXXI.2 XXXI.3	– wyjaśnia znaczenie terminów: wojna byskawiczna (Blitzkrieg), „dziwna wojna”, internowanie	– identyfikuje postacie: Henryka Sucharskiego, Edwarda Rydza-Śmigłego, Stefana Starzyńskiego	– wyjaśnia przyczyny klęski Polski we wrześniu 1939 r. – wyjaśnia znaczenie terminów: prowokacja gliwicka, bitwa graniczna, „polskie Termopile”	– identyfikuje postacie: Władysława Raginisa, Franciszka Kleeberga, Tadeusza Kutrzeby	– ocenia postawę władz aliantów zachodnich wobec Polski we wrześniu 1939 r. – ocenia postawę władz polskich we wrześniu 1939 r.
			– zna daty: agresji Niemiec na Polskę (1 IX 1939), wkroczenia Armii Czerwonej do Polski (17 IX 1939) – identyfikuje postacie: Adolfa Hitlera, Józefa Stalina	– wskazuje na mapie kierunki uderzeń armii niemieckiej i sowieckiej – podaje przykłady szczególnego bohaterstwa Polaków, np. obrona poczty w Gdańsku, walki o Westerplatte, obrona wieży spadochronowej w Katowicach.	– zna daty: bitwy o Westerplatte (1–7 IX 1939), wypowiedzenia wojny Niemcom przez Francję i Wielką Brytanię (3 IX 1939), internowania władz polskich w Rumunii	– omawia okoliczności wkroczenia wojsk sowieckich na terytorium Polski w kontekście paktu Ribbentrop–Molotow	

2. Podbój Europy przez Hitlera i Stalina (1939–1941)	1. Wojna zimowa 2. Agresja Niemiec na Danię i Norwegię 3. Atak III Rzeszy na Francję 4. Państwo Vichy 5. Bitwa o Anglię 6. Wojna na Bałkanach	XXXII.1	– wyjaśnia znaczenie terminów: alianci, bitwa o Anglię – identyfikuje postacie: Winstona Churchilla, Charles'a de Gaulle'a – wskazuje na mapie obszary zagarnięte przez ZSRS i III Rzeszę do 1941 r.	– wyjaśnia znaczenie terminów: linia Maginota, kolaboracja – zna daty: napaści niemieckiej na Danię i Norwegię (IV 1940), ataku III Rzeszy na Francję (V–VI 1940), bitwy o Anglię (VII–X 1940) – wymienia państwa, które padły ofiarą agresji sowieckiej oraz niemieckiej do 1941 r.	– identyfikuje postacie: Vidkuna Quislinga, Philippe'a Pétaina – wyjaśnia znaczenie terminów: wojna zimowa, państwo marionetkowe, państwo Vichy, Komitet Wolnej Francji – opisuje skutki bitwy o Anglię oraz omawia jej polityczne i militarne znaczenie	– zna daty: wojny sowiecko-fińskiej (XI 1939 – III 1940), zajęcia 1940), republik bałtyckich przez ZSRS (VI 1940), ataku Niemiec na Jugosławię i Grecję (IV 1941) – przedstawia cele polityki Hitlera i Stalina w Europie w latach 1939–1941 – przedstawia ekspansję ZSRS w latach 1939–1940	– opisuje kolejne etapy agresji Niemiec w latach 1940–1941
--	--	---------	--	--	--	--	--

TSW – Dlaczego Niemcy nie zdobyli Anglii?	1. Jak pokonać flotę brytyjską? 2. Bitwa o Anglię 3. Pierwsza porażka Hitlera	XXXII.1	– wyjaśnia znaczenie terminu Enigma – zna datę: bitwy o Anglię (lato–jesień 1940) – identyfikuje postacie: Adolfa Hitlera, Winstona Churchilla	– wyjaśnia znaczenie terminu operacja „Lew morski” – wymienia cele niemieckich ataków lotniczych na Wielką Brytanię	– zna datę największego nalotu niemieckiego na Wielką Brytanię (15 IX 1940) – wskazuje wynalazki techniczne, które pomogły Brytyjczykom w walce z Niemcami – przedstawia militarny wkład Polaków w obronę Wielkiej Brytanii	– zna datę nalotu na Coventry (XI 1940) – identyfikuje postacie: Mariana Rejewskiego, Jerzego Różyckiego, Henryka Zygalskiego – omawia założenia niemieckiego planu inwazji na Wielką Brytanię – porównuje potencjał militarny wojsk niemieckich i brytyjskich w czasie bitwy	– wyjaśnia, jakie były przyczyny klęski Niemiec w bitwie o Anglię – ocenia wkład polskich lotników w walki o Wielką Brytanię
--	--	---------	---	---	---	---	--

3. Wojna III Rzeszy z ZSRS	1. Atak niemiecki na ZSRS 2. Wielka Wojna Ojczyźniana 3. Bitwa o Moskwę 4. Przełomowe wydarzenia na froncie wschodnim 5. Losy jeńców sowieckich	XXXII.1 XXXII.3	– wyjaśnia znaczenie terminów: plan „Barbarossa”, Wielka Wojna Ojczyźniana	– wskazuje na mapie przełomowe bitwy wojny Niemiec i ZSRS: pod Moskwą i pod Stalingradem	– wyjaśnia znaczenie terminu blokada Leningradu	– zna daty: blokady Leningradu (1941–1944), bitwy o Moskwę (XI–XII 1941), bitwy pod Stalingradem (VIII 1942 – II 1943), bitwy na łuku Kurskim (VII 1943)	– wyjaśnia przyczyny i okoliczności zdobycia przewagi militarnej przez ZSRS
	– omawia przełomowe znaczenie bitwy stalingradzkiej dla przebiegu II wojny światowej		– wyjaśnia przyczyny ataku III Rzeszy na Związek Sowiecki	– identyfikuje postać Gieorgija Żukowa	– wyjaśnia, jakie czynniki spowodowały klęskę ofensywy niemieckiej na Moskwę w 1941 r.	– przedstawia przebieg działań wojennych na froncie wschodnim w latach 1941–1943	– przedstawia przyczyny i okoliczności zdobycia przewagi militarnej przez ZSRS
			– przedstawia etapy wojny niemiecko-sowieckiej	– przedstawia blokadę Leningradu (1941–1944), bitwy o Moskwę (XI–XII 1941), bitwy pod Stalingradem (VIII 1942 – II 1943), bitwy na łuku Kurskim (VII 1943)	– przedstawia przyczyny i okoliczności zdobycia przewagi militarnej przez ZSRS	– przedstawia, w jaki sposób Niemcy traktowali jeńców	

4. Polityka okupacyjna III Rzeszy	1. Polityka niemiecka wobec ziem okupowanych	XXXXII.2	– wyjaśnia znaczenie terminów: ruch oporu, getto, Holocaust, obóz koncentracyjny, pacyfikacja, gwieżdżka Dawida, obóz zagłady	– przedstawia założenia polityki rasowej hitlerowców oraz metody jej realizacji, szczególnie wobec Żydów	– wyjaśnia znaczenie terminów: „przestrzeń życiowa” (Lebensraum), Generalny Plan Wschodni, „ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej”, Szoa, „Żegota”	– wyjaśnia znaczenie terminów: szmalcownicy, Babi Jar, Ponary	– omawia postawy ludności ziem okupowanych wobec Holocaustu i niemieckich agresorów
	2. Ruch oporu w okupowanej Europie					– zna datę konferencji w Wannsee (1942)	– ocenia postawy wobec Holocaustu
	3. Polityka niemiecka wobec Żydów			– omawia bilans Holocaustu			
	4. Holocaust						
	5. Niemieckie obozy koncentracyjne i obozy zagłady		– identyfikuje postacie: Adolfa Eichmanna, Ireny Senderowej			– identyfikuje postacie: Heinricha Himmlera, Josipa Broz-Tity	
	6. Postawy wobec Holocaustu				– charakteryzuje politykę okupacyjną Niemiec	– wskazuje na mapie obozy koncentracyjne i obozy zagłady w Europie	
					– wymienia kraje, w których powstały rządy kolaborujące z Niemcami.	– porównuje sytuację ludności na terenach	

5. Wojna poza Europą	1. Walki w Afryce 2. Północnej Wojna na Atlantyku 3. Przystąpienie Japonii i USA do wojny 4. Ofensywa japońska w Azji	XXXII.1 XXXII.3	– wyjaśnia znaczenie terminów: U-Boot, konwój, Enigma, lotniskowiec, pancernik – zna datę ataku Japonii na USA (7 XII 1941)	– wyjaśnia znaczenie terminów: bitwa o Atlantyk, wilcze stada – identyfikuje postacie: Franklina Delano Roosevelta, Erwina Rommla	– wymienia główne strony konfliktu w Afryce i w rejonie Pacyfiku oraz ich najważniejsze cele strategiczne	– zna daty: bitwy pod El Alamein (X–XI 1942), bitwy o Midway (VI 1942), walk o Guadalcanal (VIII 1942 – II 1943)	– omawia działania wojenne na morzach i oceanach – ocenia konsekwencje włączenia się USA do wojny
				– wyjaśnia, na czym polegało strategiczne znaczenie bitew pod El Alamein i pod Midway, oraz lokalizuje je na mapie	– wyjaśnia znaczenie bitwy o Atlantyk dla losów II wojny światowej	– wskazuje na mapie obszary opanowane przez Japończyków do końca 1942 r.	– przedstawia przebieg walk w Afryce

6. Droga do zwycięstwa						
1. Początek Wielkiej Koalicji	XXXII.1	– wyjaśnia znaczenie terminów:	– wyjaśnia genezę i cele Wielkiej Koalicji	– przedstawia decyzje podjęte podczas obrad Wielkiej Trójki w Teheranie i Jaltce	– wyjaśnia znaczenie terminów: Lend-Lease Act, operacja „Market Garden”, operacja „Bagration”, taktyka żabich skoków, kamikadze	– przedstawia etapy formowania się Wielkiej Koalicji antyhitlerowskiej
2. Walki na Sycylii i we Włoszech	XXXII.3	izolacjonizm, Karta atlantycka, Wielka Koalicja, Wielka Trójka, konferencja w Teheranie				
3. Konferencja Wielkiej Trójki	XXXII.4					
4. Otwarcie drugiego frontu w Europie						
5. Koniec wojny w Europie		– zna daty: konferencji w Teheranie (XI–XII 1943), desantu alianców w Normandii (VI 1944), konferencji jaltańskiej (II 1945), bezwarunkowej kapitulacji III Rzeszy (8/9 V 1945),			– zna daty: podpisania Karty atlantyckiej (VIII 1941 r.), lądowania wojsk alianckich na Sycylii (VII 1943), ofensywy Armii Czerwonej na froncie	– ocenia decyzję Amerykanów o użyciu bomby atomowej przeciwko Japonii
6. Walki na Dalekim Wschodzie		zrzucenia bomb atomowych na				

Rozdział II: Polacy podczas II wojny światowej

1. Dwie okupacje		XXXXIII.1 XXXXIII.2				
1. Podział ziem polskich 2. Okupacja niemiecka 3. Terror hitlerowski 4. Okupacja sowiecka 5. Deportacje w głąb ZSRS 6. Zbrodnia katyńska		– wyjaśnienia znaczenie terminów: Generałe Gubernatorstw o, sowietyzacja, łapanka, wysiedlenia, deportacja, akcja „AB” – zna datę zbrodni katyńskiej (IV–V 1940)	– wskazuje na mapie tereny pod okupacją niemiecką i sowiecką, miejsca masowych egzekucji Polaków pod okupacją niemiecką oraz zsyłek i kaźni ludności polskiej w ZSRS	– zna datę podpisania traktatu o granicach i przyjaźni (28 IX 1939) – podaje przykłady terroru niemieckiego i sowieckiego (Palmiry, kaźń profesorów krakowskich i lwowskich, Katyń)	– wyjaśnienia znaczenie terminów: volksdeutsch, volkslista, gadzinówka, Akcja Specjalna „Kraków”, „granatowa” policja, Pawlak – identyfikuje postać Hansa Franka	– porównuje i ocenia okupacyjną politykę władz niemieckich i sowieckich wobec społeczeństwa polskiego
			– charakteryzuje główne cele niemieckiej i sowieckiej polityki okupacyjnej	– omawia okoliczności i przebieg zbrodni katyńskiej	– przedstawia zmiany terytorialne na ziemiach polskich pod okupacją	– przedstawia i porównuje politykę okupanta niemieckiego

2. Władze polskie na uchodźstwie	1. Powstanie polskiego rządu na emigracji	XXXXIII.2 XXXIV.1	– wyjaśnia znaczenie terminów: rząd emigracyjny, układ Sikorski-Majski, armia Andersa, sprawa katyńska	– wyjaśnia znaczenie terminów: Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie, katastrofa gibraltarska	– omawia postanowienia układu Sikorski-Majski	– zna daty: walk o Narwik (1940), walk o Tobruk (1941), zerwania stosunków z ZSRS (IV 1943), katastrofy gibraltarskiej (VII 1943)	– omawia polityczne skutki katastrofy gibraltarskiej
	2. Armia Polska na Zachodzie						
	3. Polacy na frontach II wojny światowej						
	4. Relacje polsko-sowieckie		– zna daty: powstania rządu emigracyjnego (IX 1939), układu Sikorski-Majski (VII 1941)	– wymienia polskie formacje wojskowe uczestniczące w najważniejszych bitwach II wojny światowej	– wymienia i wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew II wojny światowej	– omawia losy polskich żołnierzy internowanych po klęsce wrześniowej	
	5. Armia Andersa w ZSRS						
	6. Sprawa katyńska						
	7. Śmierć generała Sikorskiego		– identyfikuje postacie: Władysława Sikorskiego, Władysława Andersa	– wyjaśnia przyczyny zerwania przez ZSRS stosunków dyplomatycznych z polskim rządem na uchodźstwie	– omawia losy polskich władz komunistycznych		
			– przedstawia okoliczności powstania			– identyfikuje postacie: Władysława Raczkiewicza, Stanisława Mikołajczyka, Kazimierza Sosnkowskiego, Stanisława Maczka, Stanisława Sosabowskiego, Zygmunta Berlinga	

TSW – Kim był kapral Wojtek?	1. Jak Wojtek został żołnierzem? 2. Niedźwiedzie zadania bojowe 3. Niedźwiedź cywil	XXXIV.2	– wyjaśnienia znaczenie terminu żołd – identyfikuje postacie: gen. Władysława Andersa, kaprala Wojtkę	– przedstawia okoliczności przegarnięcia niedźwiadka przez polskich żołnierzy – opisuje prace, które pomagał wykonywać niedźwiedź Wojtek	– opisuje trasę, którą przemierzyła armia Andersa	– omawia powojenne losy niedźwiedzia Wojtkę – tłumaczy, dlaczego niedźwiedź Wojtek nie trafił po wojnie do Polski	
------------------------------	---	---------	--	---	---	--	--

3. Polskie Państwo Podziemne	1. Początki działalności konspiracyjnej 2. Powstanie Armii Krajowej 3. Działalność polskiego podziemia 4. Polskie Państwo Podziemne	XXIII.4	– wyjaśnia znaczenie terminów: Polskie Państwo Podziemne, Związek Walki Zbrojnej (ZWZ), Armia Krajowa (AK), Szare Szeregi	– wskazuje na mapie rejonynajintensywniejszej działalności polskiej partyzantki	– wyjaśnia znaczenie terminów: partyzantka Hubala, Służba Zwycięstwu Polski (SZP), Delegatura Rządu RP na Kraj, sabotaż	– wyjaśnia znaczenie terminów: cichociemni, dywersja, Bataliony Chłopskie, Narodowe Siły Zbrojne, Gwardia Ludowa, Armia Ludowa	– charakteryzuje działalność partyzantki majora Hubala
			– zna datę powstania AK (II 1942)	– przedstawia struktury Polskiego Państwa Podziemnego	– wymienia sfery działalności Polskiego Państwa Podziemnego	– zna daty: powstania SZP (IX 1939), ZWZ (XI 1939), akcji pod Arsenałem (1943), zamachu na F. Kutschere (II 1944)	
			– identyfikuje postacie: Stefana Roweckiego „Grota”, Tadeusza Komorowskiego „Bora”		– wyjaśnia, jaką rolę odgrywała Armia Krajowa	– identyfikuje postacie: Henryka Dobrzańskiego	

TSW – Akcje polskiego ruchu oporu	1. Kedyw 2. Akcja pod Arsenałem 3. Akcja „Główni”	XXXIII.4	– wyjaśnia znaczenie terminów: sabotaż, dywersja – identyfikuje postacie: Jana Bytnara „Rudego”, Tadeusza Zawadzkiego „Zośki”, Franza Kutschery	– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja pod Arsenałem, zamach na F. Kutschere, Kedyw – zna daty: akcji pod Arsenałem (III 1943), zamachu na F. Kutschere (II 1944)	– przedstawia przyczyny i skutki zamachu na F. Kutschere – podaje przyczyny i skutki akcji pod Arsenałem – przedstawia metody działania Kedywu	– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja pod Arsenałem („Meksyk II”), akcja „Główni” – zna daty: decyzji AK o przejściu od biernego oporu do ograniczonej walki z okupantem (1942) – identyfikuje postać Emila Fieldorfa „Nila”	– omawia przebieg akcji pod Arsenałem oraz zamachu na F. Kutschere – wyjaśnia, jakie represje spotkały Polaków za przeprowadzeni e akcji pod Arsenałem – ocenia zaangażowanie młodych ludzi w walce z okupantem
---	--	----------	---	--	---	--	---

4. Społeczne ństwo polskie pod okupacją	4. Postawa Polaków wobec okupantów	XXXXIII.1 XXXXIII.2 XXXXIII.3	– wyjaśnienia znaczenie terminów: Rada Pomocy Żydom „Żegota”, Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, rzeź wołyńska	– identyfikuje postacie: Ireny Sendlerowej, Józefa i Wiktorii Ułmów, Witolda Pileckiego	– wymienia znaczenie terminów: szmalcownik, Ukraińska Powstańcza Armia (UPA), czystki etniczne	– wyjaśnienia przyczyny i opisuje przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego (rzeź wołyńska) na Kresach Wschodnich	– przedstawia stosunek państw zachodnich do Holocaustu
	5. Zagłada polskich Żydów						
	6. Powstanie w getcie warszawskim			– wymienia postawy Polaków wobec polityki okupanta niemieckiego	– identyfikuje postacie: Jana Karckiego, Stepana Bandery	–	– ocenia postawy Polaków wobec polityki okupantów
	7. Polacy wobec Holocaustu		– zna daty: wybuchu powstania w getcie warszawskim (IV 1943), rzezi wołyńskiej (1943)		– omawia wysiedlenia na Zamojszczyźnie i ich skutki	–	
	8. Rzeź wołyńska					–	
						– opisuje postawy Polaków wobec Holocaustu	
						– opisuje	

5. Akcja „Burza” i powstanie warszawskie	1. Akcja „Burza” i jej przebieg Przyczyny wybuchu powstania warszawskiego 3. Wybuch powstania 4. Powstanie warszawskie 5. Skutki powstania	XXXIII. 5	– wyjaśnia znaczenie terminów: godzina „W”, plan „Burza”, zrzuty	– identyfikuje postacie: Tadeusza Komorowskiego o „Bora” – przedstawia założenia planu „Burza”	– przedstawia przyczyny i opisuje skutki powstania warszawskiego	– wyjaśnia znaczenie terminu operacja „Ostra Brama” – zna datę operacji „Ostra Brama” (VII 1944) – omawia okoliczności polityczne i militarne, które wpłynęły na podjęcie decyzji o wybuchu powstania w Warszawie	– opisuje realizację planu „Burza” na Kresach Wschodnich – omawia postawę wielkich mocarstw wobec powstania warszawskiego – ocenia decyzję władz polskiego podziemia dotyczącą wybuchu powstania, uwzględniając sytuację międzynarodową i wewnętrzną – ocenia postawę aliantów
			– zna daty wybuchu i upadku powstania warszawskiego (1 VIII–2 X 1944)			– omawia charakterystyczne etapy przebiegu powstania warszawskiego	

6. Sprawa polska pod koniec wojny	1. Polska Lubelska 2. Wielka Trójka 3. Represje polska 4. Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej	XXXIV.3 XXXVI.1	– wyjaśnia znaczenie terminów: Krajowa Rada Narodowa, Manifest PKWN, Polska Lubelska, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej (TRJN)	– wyjaśnia znaczenie terminu proces szesnastu – identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka, Leopolda Okulickiego	– zna daty: rozwiązania AK (I 1945), procesu szesnastu (VI 1945), powstania TRJN (VI 1945)	– wyjaśnia znaczenie terminu Niepodległość („NIE”) – identyfikuje postać Edwarda Osóbki-Morawskiego	– ocenia stosunek wielkich mocarstw do sprawy polskiej
			– wymienia postanowienia konferencji w Teheranie oraz w Jaltie dotyczące Polski	– omawia okoliczności i skutki powstania TRJN	– przedstawia najważniejsze etapy procesu przejmowania władzy w Polsce przez komunistów	– podaje przejawy zależności Polski od ZSRS po wojnie – opisuje metody	

Rozdział III: Świat po II wojnie światowej

1. Początek zimnej wojny	1. Skutki II wojny światowej	XXXXII.4 XXXXV.1	– wyjaśnia znaczenie terminów:	– wyjaśnia znaczenie terminów:	– identyfikuje postacie:	– opisuje okoliczności budowy muru berlińskiego	– wyjaśnia przyczyny dominacji USA i ZSRS w powojennym świecie
	2. Konferencja w Poczdamie i procesy norymberskie	XXXXV.2 XXXXV.3 XXXXV.6	Organizacja Narodów Zjednoczonych, układ dwubiegunowy, Powszechna deklaracja praw człowieka, strefa okupacyjna, żelazna kurtyna, blokada Berlina Zachodniego, NATO, reparacje wojenne	procesy norymberskie, plan Marshalla, doktryna Trumana	George'a Marshalla	– wyjaśnia znaczenie terminów: Karta Narodów Zjednoczonych, Rada Bezpieczeństwa ONZ, Zgromadzenie Ogólne ONZ, sekretarz generalny ONZ, powstanie berlińskie, cztery D: denazyfikacja, demilitaryzacja, dekartelizacja, demokratyzacja	
	3. Powstanie ONZ			– zna daty: konferencji założycielskiej ONZ (IV 1945), konferencji poczdamskiej (VII–VIII 1945), uchwalenia Powszechnej deklaracji praw człowieka (1948), powstania RFN i NRD (1949), powstania NATO (1949)	– wymienia postanowienia konferencji w Poczdamie	– wyjaśnia znaczenie terminów: Karta Narodów Zjednoczonych, Rada Bezpieczeństwa ONZ, Zgromadzenie Ogólne ONZ, sekretarz generalny ONZ, powstanie berlińskie, cztery D: denazyfikacja, demilitaryzacja, dekartelizacja, demokratyzacja	– ocenia powstanie ONZ
	4. Ekspansja komunizmu w Europie				– przedstawia przyczyny powstania dwóch państw niemieckich		– ocenia politykę państw okupacyjnych wobec Niemiec
	5. Zimna wojna i doktryna Trumana				– wskazuje okoliczności powstania NATO		
	6. Kryzys berliński						
	7. Powstanie dwóch państw niemieckich						
	8. Powstanie NATO						
			– identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Harry'ego Trumana	– przedstawia bilans II wojny światowej			
			– wskazuje na zmianę podziału				

TSW – Mur berliński	1. Miasto podzielone żelazną kurtyną 2. Ucieczka do lepszego świata 3. Solidarni z berlińczyka mi 4. Upadek muru	XXXXV.6	– wyjaśnia znaczenie terminu mur berliński	– identyfikuje postać Helmuta Kohla – wymienia przyczyny zbudowania muru berlińskiego	– wyjaśnia, dlaczego ludzie uciekali do Berlina Zachodniego	– omawia okoliczności upadku muru berlińskiego – wyjaśnia znaczenie terminu Checkpoint Charlie – zna datę wydarzeń przy Checkpoint Charlie (1961)	– wyjaśnia, jaką rolę w komunistycznej propagandzie odgrywał mur berliński – wyjaśnia, w jaki sposób międzynarodow a opinia publiczna zareagowała na budowę muru berlińskiego
			– wyjaśnia znaczenie terminu mur berliński			– identyfikuje postacie: Johna Fitzgeralda Kennedy'ego, Ronalda Reagana, Michała Gorbaczowa – opisuje, jak budowano mur berliński	– ocenia znaczenie, jakie dla podzielonego Berlina miały wizyty prezydentów USA – J.F. Kennedy'ego i R. Reagana

2. Za żelazną kurtyną	1. ZSRS po II wojnie światowej	XXXXV.3 XXXXV.4	– wyjaśnia znaczenie terminów: supermocarstwo, kraje demokracji ludowej, odwilż, ludowej, odwilż, tajny referat Chruszczowa, destalinizacja, Układ Warszawski	– wyjaśnia znaczenie terminu powstanie węgierskie	– wyjaśnia znaczenie terminu Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (RWPg)	– zna daty: powstania RWPg (1949), powstania Układu Warszawskiego (1955), XX Zjazd KPZR (1956)	– charakteryzuje i porównuje sytuację społeczno-polityczną w ZSRS po zakończeniu II wojny światowej i po śmierci Stalina
	2. Kraje demokracji ludowej						
	3. Odwilż w bloku wschodnim			– zna datę powstania węgierskiego (X 1956)	– wyjaśnia znaczenie śmierci Stalina dla przemian w ZSRS i krajach demokracji ludowej	– identyfikuje postać Imre Nagya	–
	4. Układ Warszawski			– identyfikuje postać Nikity Chruszczowa	– omawia cechy charakterystyczne państw demokracji ludowej	– przedstawia najważniejsze tezy referatu N. Chruszczowa na XX Zjeździe KPZR	–
	5. Powstanie węgierskie w 1956 r.		– zna datę śmierci J. Stalina (1953)	– omawia powstanie węgierskie	– omawia okoliczności powstania i znaczenie Układu Warszawskiego	– wymienia przyczyny i	–

3. Rozpad systemu kolonialnego	1. Wojna domowa w Chinach	XXXXV.5 XXXV.8	– wyjaśnia znaczenie terminów: Wielki Skok, rewolucja kulturalna, dekolonizacja, Trzeci Świat, Rok Afryki	– wyjaśnia znaczenie terminu metoda biernego oporu	– omawia sposoby realizacji i skutki Wielkiego Skoku w Chinach	– zna datę powstania Chińskiej Republiki Ludowej (1949)	– przedstawia rywalizację USA i ZSRS podczas wojny w Korei
	2. Polityka wewnętrzna Mao			– identyfikuje postacie: Mao Zedonga, Kim Ilr Sena, Mahatmy Gandhiego	– wyjaśnia, w jaki sposób przebiegała rewolucja kulturalna w Chinach	– wyjaśnia znaczenie terminów: czerwona książeczka, neokolonializm	– opisuje proces dekolonizacji Indochin
	3. Zedonga		– zna daty: wojny w Korei (1950–1953), Roku Afryki (1960)	– wskazuje na mapie Koreę, Wietnam, Chiny, Indie, Pakistan		– przedstawia przyczyny i skutki wojny domowej w Chinach po II wojnie światowej	– przedstawia charakterystyczne problemy państw Trzeciego Świata po uzyskaniu niepodległości
	4. Rozpad systemu kolonialnego			– przedstawia najważniejsze skutki polityczne i gospodarcze procesu dekolonizacji		– opisuje komunistyczne reżimy w Chinach	– omawia przyczyny i skutki konfliktów w Afryce
	5. Kłeska Francji w Indochinach						
	6. Powstanie Indii i Pakistanu						
	7. Upadek kolonializmu w Afryce						
	8. Kraje Trzeciego Świata						

4. Konflikt na Bliskim Wschodzie	1. Powstanie państwa Izrael 2. Rewolucja islamska w Iranie 3. I wojna w Zatoce Perskiej	XXXV.7	– wyjaśnia znaczenie terminów: Bliski Wschód, syjonizm – zna daty: powstania Izraela (1948), rewolucji islamskiej w Iranie (1979), I wojny w Zatoce Perskiej (1990)	– wyjaśnia znaczenie terminu konflikt żydowsko-palestyński – identyfikuje postacie: Dawida Ben Guriona, Jasira Arafata, Ruhollaha Chomejniego – wskazuje na mapie rejon Bliskiego Wschodu i Zatoki Perskiej	– wyjaśnia znaczenie terminu „Pustynna burza” – wymienia przyczyny konfliktów izraelsko-arabskich – przedstawia okoliczności, w jakich powstało państwo Izrael	– zna datę wojny o niepodległość Izraela (1948–1949) – identyfikuje postać Saddama Husajna – omawia proces powstawania państwa Izrael i jego funkcjonowanie w pierwszych latach niepodległości – opisuje charakter konfliktu bliskowschodniego – omawia konflikt w	– ocenia znaczenie rozpowszechnienia nowych środków transportu – ocenia rolę mocarstw światowych w konflikcie bliskowschodnim
----------------------------------	---	--------	--	---	--	--	--

5. Zimna wojna i wyścig zbrojeń	1. Rywalizacja Wschód-Zachód 2. Kryzys kubański 3. Wojna w Wietnamie 4. Rywalizacja w kosmosie 5. Rządy Breżniewa 6. Praska Wiosna 1968 r.	XXXXV.4 XXXV.6	– wyjaśnia znaczenie terminów: wyścig zbrojeń – identyfikuje postacie: Nikity Chruszczowa, Fidela Castro, Johna F. Kennedy'ego	– wyjaśnia znaczenie terminów: kryzys kubański, Praska Wiosna – zna daty: wysłania pierwszego człowieka w kosmos (1961), ogłoszenia blokady morskiej Kuby (1962), Praskiej Wiosny (1968) – wyjaśnia, na czym polegała rywalizacja (zimna wojna) między USA i ZSRS w dziedzinach: wojskowości i podboju kosmosu	– zna daty: umieszczenia pierwszego sztucznego satelity w kosmosie (1957), lądowania na Księżycu (1969)	– identyfikuje postacie: Dwighta Eisenhowera, Jurija Gagarina, Neila Armstronga, Aleksandra Dubčeka	– omawia wpływ ZSRS na świecie i ocenia ich polityczne konsekwencje
			– przedstawia przyczyny i skutki konfliktu kubańskiego – omawia przyczyny i skutki Praskiej Wiosny	– przedstawia przyczyny i skutki amerykańskiej interwencji w Wietnamie – wyjaśnia okoliczności			

6. Droga ku wspólnej Europie	1. Demokracja Europy Zachodniej 2. Upadek europejskich dyktatur 3. Początek integracji europejskiej 4. Powstanie EWG 5. i Euratomu Powstanie Unii Europejskiej	XXXV.10	– wyjaśnia znaczenie terminów: Unia Europejska, euro – zna datę powstania Unii Europejskiej w wyniku zawarcia traktatu z Maastricht (1992) – podaje przybliżony integracji europejskiej – identyfikuje postać Roberta Schumana	– wyjaśnia znaczenie terminów: traktaty rzymskie, Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWS), Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG), Euratom, układ z Schengen, traktat z Maastricht – zna daty: powstania EWWiS (1952), podpisania traktatów rzymskich (1957)	– zna daty: ogłoszenia planu Schumana (1950), podpisania układu w Schengen (1985) – identyfikuje postacie: Konrada Adenauera, Alcida de Gasperiego – wskazuje na mapie państwa założycielskie EWG oraz państwa należące do UE	– wyjaśnia znaczenie terminów: plan Schumana, Komisja Europejska, Parlament Europejski, Rada Europejska, Benelux, unia celna – przedstawia etapy tworzenia Unii Europejskiej – wyjaśnia, w jaki sposób doszło do demokratycznych przemian w krajach Europy Zachodniej i Południowej	– wskazuje na mapie etapy rozszerzania EWG – omawia wpływ integracji europejskiej na rozwój gospodarczy i demokratyzację państw Europy Zachodniej – ocenia gospodarcze i polityczne skutki integracji europejskiej
------------------------------	---	---------	---	---	---	---	--

7. Przemiany społeczne i kulturów w drugiej połowie XX w.	1. Rewolucja obyczajowa 2. Ruchy kontestatorskie 3. Bunt studentów 4. Prawa kobiet 5. Terrorizm polityczny 6. Walka z segregacją rasową w USA 7. Sobór watykański II	XXXV/11	– wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja obyczajowa, ruch kontestatorski, hipisi, pacyfizm, feminizm, segregacja rasowa	– zna datę obrad soboru watykańskiego II (1962–1965) – identyfikuje postacie: Martina Luthera Kinga, Jana XXIII, Pawła VI	– zna datę buntów studenckich we Francji (1968) – przedstawia przyczyny przemian społecznych i kulturowych w drugiej połowie XX w. – omawia cechy charakterystyczne rewolucji obyczajowej i jej skutki	– przedstawia cele buntów studenckich w krajach zachodnich w latach 60. – wymienia hasła ruchów kontestatorskich – wyjaśnia, na czym polegała walka z segregacją rasową w USA – wymienia skutki obrad soboru watykańskiego II – prezentuje poglądy ruchów walczących o prawa kobiet w XX w.	– wyjaśnia znaczenie terminów: kontrkultura, laicyzacja, Greenpeace, Woodstock, terrorizm polityczny – omawia cechy charakterystyczne ruchów kontestatorskich i pacyfistycznych – wymienia przejawy terrorizmu politycznego – ocenia skutki społeczne, kulturalne i polityczne przemian
---	--	---------	---	--	--	---	--

Rozdział IV: Polska po II wojnie światowej

1. Początki władzy komunistów w Polsce	1. Nowa Polska Polacy wobec komunistów	XXXII.5 XXXVI.1 XXXVI.2	– wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, przesiedlenia ludności, Polska Partia Robotnicza, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), żołnierze niezlomni (wyklęci)	– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja „Wisła”, referendum ludowe, demokracja ludowa, reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu	– wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Bezpieczeństwa (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– charakteryzuje międzynarodowe warunki kształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawę żołnierzy wyklętych
2. Polacy wobec komunistów	Referendum ludowe w 1946 r.			– Bezpieczeństwo (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
3. Referendum ludowe w 1946 r.	Staszowane wybory w 1947 r.			– cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
4. Staszowane wybory w 1947 r.	Podziemie antykomunistyczne			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
5. Podziemie antykomunistyczne	Przemiany gospodarcze			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
6. Przemiany gospodarcze							

1. Początki władzy komunistów w Polsce	1. Nowa Polska Polacy wobec komunistów	XXXII.5 XXXVI.1 XXXVI.2	– wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, przesiedlenia ludności, Polska Partia Robotnicza, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), żołnierze niezlomni (wyklęci)	– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja „Wisła”, referendum ludowe, demokracja ludowa, reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu	– wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Bezpieczeństwa (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– charakteryzuje międzynarodowe warunki kształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawę żołnierzy wyklętych
2. Polacy wobec komunistów	Referendum ludowe w 1946 r.			– Bezpieczeństwo (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
3. Referendum ludowe w 1946 r.	Staszowane wybory w 1947 r.			– cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
4. Staszowane wybory w 1947 r.	Podziemie antykomunistyczne			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
5. Podziemie antykomunistyczne	Przemiany gospodarcze			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
6. Przemiany gospodarcze							

1. Początki władzy komunistów w Polsce	1. Nowa Polska Polacy wobec komunistów	XXXII.5 XXXVI.1 XXXVI.2	– wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, przesiedlenia ludności, Polska Partia Robotnicza, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), żołnierze niezlomni (wyklęci)	– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja „Wisła”, referendum ludowe, demokracja ludowa, reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu	– wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Bezpieczeństwa (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– charakteryzuje międzynarodowe warunki kształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawę żołnierzy wyklętych
2. Polacy wobec komunistów	Referendum ludowe w 1946 r.			– Bezpieczeństwo (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
3. Referendum ludowe w 1946 r.	Staszowane wybory w 1947 r.			– cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
4. Staszowane wybory w 1947 r.	Podziemie antykomunistyczne			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
5. Podziemie antykomunistyczne	Przemiany gospodarcze			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
6. Przemiany gospodarcze							

1. Początki władzy komunistów w Polsce	1. Nowa Polska Polacy wobec komunistów	XXXII.5 XXXVI.1 XXXVI.2	– wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, przesiedlenia ludności, Polska Partia Robotnicza, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), żołnierze niezlomni (wyklęci)	– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja „Wisła”, referendum ludowe, demokracja ludowa, reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu	– wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Bezpieczeństwa (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– charakteryzuje międzynarodowe warunki kształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawę żołnierzy wyklętych
2. Polacy wobec komunistów	Referendum ludowe w 1946 r.			– Bezpieczeństwo (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
3. Referendum ludowe w 1946 r.	Staszowane wybory w 1947 r.			– cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
4. Staszowane wybory w 1947 r.	Podziemie antykomunistyczne			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
5. Podziemie antykomunistyczne	Przemiany gospodarcze			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
6. Przemiany gospodarcze							

1. Początki władzy komunistów w Polsce	1. Nowa Polska Polacy wobec komunistów	XXXII.5 XXXVI.1 XXXVI.2	– wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, przesiedlenia ludności, Polska Partia Robotnicza, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), żołnierze niezlomni (wyklęci)	– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja „Wisła”, referendum ludowe, demokracja ludowa, reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu	– wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Bezpieczeństwa (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– charakteryzuje międzynarodowe warunki kształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawę żołnierzy wyklętych
2. Polacy wobec komunistów	Referendum ludowe w 1946 r.			– Bezpieczeństwo (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
3. Referendum ludowe w 1946 r.	Staszowane wybory w 1947 r.			– cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
4. Staszowane wybory w 1947 r.	Podziemie antykomunistyczne			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
5. Podziemie antykomunistyczne	Przemiany gospodarcze			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
6. Przemiany gospodarcze							

1. Początki władzy komunistów w Polsce	1. Nowa Polska Polacy wobec komunistów	XXXII.5 XXXVI.1 XXXVI.2	– wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, przesiedlenia ludności, Polska Partia Robotnicza, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), żołnierze niezlomni (wyklęci)	– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja „Wisła”, referendum ludowe, demokracja ludowa, reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu	– wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Bezpieczeństwa (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– charakteryzuje międzynarodowe warunki kształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawę żołnierzy wyklętych
2. Polacy wobec komunistów	Referendum ludowe w 1946 r.			– Bezpieczeństwo (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
3. Referendum ludowe w 1946 r.	Staszowane wybory w 1947 r.			– cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
4. Staszowane wybory w 1947 r.	Podziemie antykomunistyczne			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
5. Podziemie antykomunistyczne	Przemiany gospodarcze			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
6. Przemiany gospodarcze							

1. Początki władzy komunistów w Polsce	1. Nowa Polska Polacy wobec komunistów	XXXII.5 XXXVI.1 XXXVI.2	– wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, przesiedlenia ludności, Polska Partia Robotnicza, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), żołnierze niezlomni (wyklęci)	– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja „Wisła”, referendum ludowe, demokracja ludowa, reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu	– wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Bezpieczeństwa (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– charakteryzuje międzynarodowe warunki kształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawę żołnierzy wyklętych
2. Polacy wobec komunistów	Referendum ludowe w 1946 r.			– Bezpieczeństwo (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
3. Referendum ludowe w 1946 r.	Staszowane wybory w 1947 r.			– cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
4. Staszowane wybory w 1947 r.	Podziemie antykomunistyczne			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
5. Podziemie antykomunistyczne	Przemiany gospodarcze			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
6. Przemiany gospodarcze							

1. Początki władzy komunistów w Polsce	1. Nowa Polska Polacy wobec komunistów	XXXII.5 XXXVI.1 XXXVI.2	– wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, przesiedlenia ludności, Polska Partia Robotnicza, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), żołnierze niezlomni (wyklęci)	– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja „Wisła”, referendum ludowe, demokracja ludowa, reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu	– wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Bezpieczeństwa (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– charakteryzuje międzynarodowe warunki kształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawę żołnierzy wyklętych
2. Polacy wobec komunistów	Referendum ludowe w 1946 r.			– Bezpieczeństwo (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
3. Referendum ludowe w 1946 r.	Staszowane wybory w 1947 r.			– cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
4. Staszowane wybory w 1947 r.	Podziemie antykomunistyczne			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
5. Podziemie antykomunistyczne	Przemiany gospodarcze			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
6. Przemiany gospodarcze							

1. Początki władzy komunistów w Polsce	1. Nowa Polska Polacy wobec komunistów	XXXII.5 XXXVI.1 XXXVI.2	– wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, przesiedlenia ludności, Polska Partia Robotnicza, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), żołnierze niezlomni (wyklęci)	– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja „Wisła”, referendum ludowe, demokracja ludowa, reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu	– wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Bezpieczeństwa (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– charakteryzuje międzynarodowe warunki kształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawę żołnierzy wyklętych
2. Polacy wobec komunistów	Referendum ludowe w 1946 r.			– Bezpieczeństwo (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
3. Referendum ludowe w 1946 r.	Staszowane wybory w 1947 r.			– cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
4. Staszowane wybory w 1947 r.	Podziemie antykomunistyczne			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
5. Podziemie antykomunistyczne	Przemiany gospodarcze			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
6. Przemiany gospodarcze							

1. Początki władzy komunistów w Polsce	1. Nowa Polska Polacy wobec komunistów	XXXII.5 XXXVI.1 XXXVI.2	– wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, przesiedlenia ludności, Polska Partia Robotnicza, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), żołnierze niezlomni (wyklęci)	– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja „Wisła”, referendum ludowe, demokracja ludowa, reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu	– wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Bezpieczeństwa (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– charakteryzuje międzynarodowe warunki kształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawę żołnierzy wyklętych
2. Polacy wobec komunistów	Referendum ludowe w 1946 r.			– Bezpieczeństwo (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
3. Referendum ludowe w 1946 r.	Staszowane wybory w 1947 r.			– cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
4. Staszowane wybory w 1947 r.	Podziemie antykomunistyczne			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
5. Podziemie antykomunistyczne	Przemiany gospodarcze			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
6. Przemiany gospodarcze							

1. Początki władzy komunistów w Polsce	1. Nowa Polska Polacy wobec komunistów	XXXII.5 XXXVI.1 XXXVI.2	– wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, przesiedlenia ludności, Polska Partia Robotnicza, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), żołnierze niezlomni (wyklęci)	– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja „Wisła”, referendum ludowe, demokracja ludowa, reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu	– wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Bezpieczeństwa (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– charakteryzuje międzynarodowe warunki kształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawę żołnierzy wyklętych
2. Polacy wobec komunistów	Referendum ludowe w 1946 r.			– Bezpieczeństwo (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
3. Referendum ludowe w 1946 r.	Staszowane wybory w 1947 r.			– cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
4. Staszowane wybory w 1947 r.	Podziemie antykomunistyczne			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
5. Podziemie antykomunistyczne	Przemiany gospodarcze			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
6. Przemiany gospodarcze							

1. Początki władzy komunistów w Polsce	1. Nowa Polska Polacy wobec komunistów	XXXII.5 XXXVI.1 XXXVI.2	– wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, przesiedlenia ludności, Polska Partia Robotnicza, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), żołnierze niezlomni (wyklęci)	– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja „Wisła”, referendum ludowe, demokracja ludowa, reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu	– wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Bezpieczeństwa (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– charakteryzuje międzynarodowe warunki kształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawę żołnierzy wyklętych
2. Polacy wobec komunistów	Referendum ludowe w 1946 r.			– Bezpieczeństwo (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
3. Referendum ludowe w 1946 r.	Staszowane wybory w 1947 r.			– cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
4. Staszowane wybory w 1947 r.	Podziemie antykomunistyczne			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
5. Podziemie antykomunistyczne	Przemiany gospodarcze			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
6. Przemiany gospodarcze							

1. Początki władzy komunistów w Polsce	1. Nowa Polska Polacy wobec komunistów	XXXII.5 XXXVI.1 XXXVI.2	– wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, przesiedlenia ludności, Polska Partia Robotnicza, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), żołnierze niezlomni (wyklęci)	– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja „Wisła”, referendum ludowe, demokracja ludowa, reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu	– wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Bezpieczeństwa (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– charakteryzuje międzynarodowe warunki kształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawę żołnierzy wyklętych
2. Polacy wobec komunistów	Referendum ludowe w 1946 r.			– Bezpieczeństwo (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
3. Referendum ludowe w 1946 r.	Staszowane wybory w 1947 r.			– cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
4. Staszowane wybory w 1947 r.	Podziemie antykomunistyczne			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
5. Podziemie antykomunistyczne	Przemiany gospodarcze			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
6. Przemiany gospodarcze							

1. Początki władzy komunistów w Polsce	1. Nowa Polska Polacy wobec komunistów	XXXII.5 XXXVI.1 XXXVI.2	– wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, przesiedlenia ludności, Polska Partia Robotnicza, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), żołnierze niezlomni (wyklęci)	– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja „Wisła”, referendum ludowe, demokracja ludowa, reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu	– wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Bezpieczeństwa (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– charakteryzuje międzynarodowe warunki kształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawę żołnierzy wyklętych
2. Polacy wobec komunistów	Referendum ludowe w 1946 r.			– Bezpieczeństwo (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
3. Referendum ludowe w 1946 r.	Staszowane wybory w 1947 r.			– cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
4. Staszowane wybory w 1947 r.	Podziemie antykomunistyczne			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
5. Podziemie antykomunistyczne	Przemiany gospodarcze			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
6. Przemiany gospodarcze							

1. Początki władzy komunistów w Polsce	1. Nowa Polska Polacy wobec komunistów	XXXII.5 XXXVI.1 XXXVI.2	– wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, przesiedlenia ludności, Polska Partia Robotnicza, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), żołnierze niezlomni (wyklęci)	– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja „Wisła”, referendum ludowe, demokracja ludowa, reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu	– wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Bezpieczeństwa (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– charakteryzuje międzynarodowe warunki kształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawę żołnierzy wyklętych
2. Polacy wobec komunistów	Referendum ludowe w 1946 r.			– Bezpieczeństwo (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
3. Referendum ludowe w 1946 r.	Staszowane wybory w 1947 r.			– cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
4. Staszowane wybory w 1947 r.	Podziemie antykomunistyczne			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
5. Podziemie antykomunistyczne	Przemiany gospodarcze			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
6. Przemiany gospodarcze							

1. Początki władzy komunistów w Polsce	1. Nowa Polska Polacy wobec komunistów	XXXII.5 XXXVI.1 XXXVI.2	– wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, przesiedlenia ludności, Polska Partia Robotnicza, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), żołnierze niezlomni (wyklęci)	– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja „Wisła”, referendum ludowe, demokracja ludowa, reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu	– wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Bezpieczeństwa (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– charakteryzuje międzynarodowe warunki kształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawę żołnierzy wyklętych
2. Polacy wobec komunistów	Referendum ludowe w 1946 r.			– Bezpieczeństwo (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
3. Referendum ludowe w 1946 r.	Staszowane wybory w 1947 r.			– cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN), bitwa o handel	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
4. Staszowane wybory w 1947 r.	Podziemie antykomunistyczne			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
5. Podziemie antykomunistyczne	Przemiany gospodarcze			– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– kształtowanie polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej	– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu	
6. Przemiany gospodarcze							

1. Początki władzy komunistów w Polsce	1. Nowa Polska Polacy wobec komunistów	XXXII.5 XXXVI.1 XXXVI.2	– wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, przesiedlenia ludności, Polska Partia Robotnicza, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), żołnierze niezlomni (wyklęci)	– wyjaśnia znaczenie terminów: akcja „Wisła”, referendum ludowe, demokracja ludowa, reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu	– wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Bezpieczeństwa (UB), cenzura Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość
--	--	-------------------------------	---	---	--

TSW – Jak Polacy zasiedlali Ziemie Odzyska ne?	1. Przejmowanie e kontroli	XXXXVI.1 XXXXVII.1	– wyjaśnienia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, szabrownictwo	– omawia proces przejmowania kontroli nad Ziemiemi Odzyskanymi przez Polaków	– omawia przyczyny napływu osadników na Ziemie Odzyskane	– wyjaśnienia, jak propaganda komunistyczna a propagowała ideę Ziemi Odzyskanych	– ocenia politykę władz komunistycznych wobec Ziemi Odzyskanych
	2. Napływ osadników Zagospodar owywanie Ziem						
	3. Zagospodar owywanie Ziem						
	4. Sami swoi						
			– zna daty: początku napływu osadników na Ziemie Odzyskane (1945), akcji „Wstępa” (1947)	– wymienia, skąd pochodzili osadnicy, którzy znaleźli się na Ziemiach Odzyskanych	– przedstawia postawy Polaków, którzy znaleźli się na Ziemiach Odzyskanych	– przedstawia rolę Kościoła katolickiego w integracji Ziem Odzyskanych z Polską	
						– wymienia przykłady filmów o losach Ziemi Odzyskanych i	

2. Polska w czasach stalinizmu	1. Powstanie PZPR 2. Przemiany gospodarcze - społeczne 3. Próba kolektywizacji i rolnictwa 4. Okres stalinizmu w Polsce (1948-1956) 5. Socrealizm 6. Konstytucja stalinowska 1952 r. 7. Walka z Kościołem katolickim	XXXVII.1	- wyjaśnia znaczenie terminów: Polska Zjednoczona Partia Robotnicza (PZPR), system monopartyjny, Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL), system centralnego sterowania gospodarką, Państwowe Gospodarstwa Rolne	- wyjaśnia znaczenie terminów: plan sześcioletni, kolektywizacja, stalinizm, socrealizm	- zna datę planu sześcioletniego (1950-1955)	- przedstawia okoliczności powstania PZPR	- ocenia kult jednostki w Polsce w okresie stalinizmu
			- identyfikuje postacie: Władysław Gomułka, Bolesław Bieruta	- podaje założenia planu sześcioletniego	- wyjaśnia znaczenie terminów: „wyścig pracy”, przodownik pracy, kulał	- przedstawia konsekwencje społeczne i ekonomiczne planu sześcioletniego	
				- podaje główne cechy ustroju politycznego Polski w okresie stalinowskim	- podaje	- przedstawia założenia Konstytucji PRL z 1952 r.	
				- wskazuje cechy charakterystyczne socrealizmu w kulturze polskiej	- omawia cele propagandy komunistycznej w czasach stalinizmu	- opisuje system represji władz komunistycznych wobec Kościoła	

3. Czasy Gomułki (1956–1970)	1. PRL po śmierci Stalina	XXXXVII.2 XXXXVIII.1 XXXXVIII.2 XXXXVIII.3 XXXXVIII.4	– wyjaśnia znaczenie terminów: Służba Bezpieczeństwa (SB), odwilż październikowa , mała stabilizacja, obchody	– wyjaśnia znaczenie terminów: polski październik Czerwiec, „polska droga do socjalizmu”, Marzec 1968 r., Grudzień 1970 r.	– wyjaśnia przyczyny i skutki oraz opisuje przebieg wydarzeń polskiego Czerwca i Października w 1956 r.	– zna datę wystosowania listu episkopatu polskiego do papieża polskiego niemieckiego (1965)	– ocenia postawę W. Gomułki wobec wydarzeń październikowych
	2. Poznański Czerwiec						
	3. Rządy Gomułki – mała stabilizacja						
	4. Spór z Kościołem						
	5. Marzec 1968 r.						
	6. Grudzień 1970 r.						
			– zna daty: śmierci J. Stalina (1953), obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski (1966)	– zna daty: wydarzeń polskich (VI 1956), polskiego Października (X 1956), wydarzeń marcowych (III 1968), wydażeń grudniowych na Wybrzeżu (XII 1970)	– przedstawia przebieg obchodów milenijnych	– omawia proces odwilży październikowej w Polsce	– ocenia rolę Kościoła katolickiego i środowisk studenckich w kształtowaniu opozycji wobec władz PRL
			– identyfikuje postacie: Władysława Gomułki, kardynała Stefana Wyszyńskiego	– charakteryzuje okres rządów		– omawia postać Romka Strzałkowskiego	– wymienia przedstawicieli polskiej szkoły filmowej

4. Polska w czasach Gierka	1. „Druka Polska” Edwarda Gierka 2. Życie na kredyt 3. Życie codzienne w PRL 4. Propaganda sukcesu 5. Nowelizacja konstytucji	XXXVIII.2 XXXVIII.3	– wyjaśnia znaczenie terminów: „druka Polska”, propaganda sukcesu	– wymienia cechy charakterystyczne rządów E. Gierka	– zna datę nowelizacji Konstytucji PRL (1976)	– wyjaśnia znaczenie terminów: ukryte bezrobocie, kino moralnego niepokoju	– ocenia okres rządów E. Gierka
			– przedstawia przemiany w życiu codziennym Polaków za rządów E. Gierka	– opisuje życie codzienne w czasach PRL	– omawia wpływ zagranicznych kredytów na rozwój przemysłu ciężkiego i górnictwa – wyjaśnia, na czym polegała propaganda sukcesu w czasie rządów E. Gierka	– identyfikuje postacie: Andrzeja Wajdy, Krzysztofa Zanussiego, Kazimierza Górskiego, Huberta Wagnera	
						– wyjaśnia, dlaczego polityka gospodarcza E. Gierka nie przyniosła spodziewanych rezultatów	

Rozdział V: Upadek komunizmu

1. Początki opozycji demokratycznej w Polsce	1. Czerwiec 1976 r. 2. Powstanie opozycji antykomunistycznej 3. Rozwój opozycji 4. Papież Polak	XXXXVIII.4 XXXXVIII.5 XXXXVIII.6	– wyjaśnia znaczenie terminu Komitet Obrony Robotników (KOR) – identyfikuje postacie: Jana Pawła II, Jacka Kuronia	– wyjaśnia znaczenie terminu Czerwiec 1976 r. – zna daty: wydarzeń czerwcowych (1976), powstania KOR (1976), wyboru Karola Wojtyły na papieża (16 X 1978), pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do Polski (1979)	– opisuje genezę, przebieg i skutki wydarzeń czerwcowych w 1976 r. – określa cele i opisuje działalność KOR-u – wyjaśnia wpływ wyboru Karola Wojtyły na papieża na sytuację w Polsce	– wyjaśnia znaczenie terminów: drugi obieg, Wolne Związki Zawodowe (WZZ) – identyfikuje postacie: Stanisława Pyjasa, Jana Józefa Lipskiego, Antoniego Macierewicza, Zbigniewa i Zofii Romaszewskich, Leszka Moczulskiego – przedstawia okoliczności narodzin opozycji demokratycznej w Polsce	– wyjaśnia, dlaczego władze komunistyczne w mniejszym stopniu niż dotąd represjonowały ugrupowania opozycyjne
--	--	--	---	--	--	---	---

<p>2. Powstanie „Solidarności”</p>	<p>1. Strajki sierpniowe w 1980 r. 2. Utworzenie NSZZ „Solidarność” 3. Na drodze do konfrontacji</p>	<p>XXXXVIII.7 XXXXVIII.8</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: strajk okupacyjny, 21 postulatów „Solidarności”, NSZZ „Solidarność” – zna datę strajków sierpniowych (VIII 1980), porozumień sierpniowych z Gdańska (31 VIII 1980) – identyfikuje postacie: Lecha Wałęsy, Anny Walentynowicz</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: wydarzenia sierpnio-we, porozumienia sierpniowe – przedstawia przyczyny i skutki strajków sierpniowych w 1980 r.</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS), karnawał „Solidarności” – omawia przebieg wydarzeń sierpniowych</p>	<p>– zna daty: powstania NSZZ „Solidarność” (IX 1980), zamachu na Jana Pawła II (V 1981) – identyfikuje postacie: Bogdana Borusewicza, Andrzeja Gwiazdy, Mehmeta Alego Ağcy – omawia działalność NSZZ „Solidarność” w okresie tzw. karnawału „Solidarności” – przedstawia reakcję ZSRS na wydarzenia</p>	<p>– wyjaśnia, w jaki sposób władze komunistyczne w Polsce przygotowywały się do konfrontacji siłowej z opozycją</p>
------------------------------------	--	----------------------------------	--	--	--	--	--

3. Stan wojenny w Polsce	1. Wprowadzenie stanu wojennego	XXXXIX.1 XXXXIX.2	– wyjaśnia znaczenie terminów: stan wojenny, Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego (WRON), internowanie	– przedstawia okoliczności wprowadzenia stanu wojennego w Polsce	– charakteryzuje przebieg stanu wojennego w Polsce	– zna daty: pacyfikacji kopalni „Wujek” (XII 1981), zamordowania ks. J. Popiełuszki (1984)	– ocenia postawy społeczeństwa wobec stanu wojennego
	2. Internowanie opozycjonistów						
	3. Reakcja społeczeństwa						
	4. Ostatnie lata PRL		– zna datę wprowadzenia stanu wojennego (13 XII 1981) – identyfikuje postacie: Wojciecha Jaruzelskiego, Lecha Wałęsy, Jerzego Popiełuszki			– przedstawia reakcję świata na sytuację w Polsce w okresie stanu wojennego, w tym przyznanie Pokojowej Nagrody Nobla Lechowi Wałęsie	
						– charakteryzuje sytuację PRL po zniesieniu	

TSW – Jak Pomarańczowa Alternatywa walczyła z komunizmem?	1. Początki Pomarańczowej Alternatywy Pomarańczowa Alternatywa w akcji Działalność po Okrągłym Stole	XXXIX.2	– wyjaśnienia znaczenie terminu Pomarańczowa Alternatywa	– zna daty: szczytu aktywności ulicznej Pomarańczowe i Alternatywy (1987–1988), końca działalności Pomarańczowe i Alternatywy (1990)	– wyjaśnienia, jakie idee przyświecały Pomarańczowej Alternatywie	– identyfikuje postać Krzysztofa Skiby	– omawia działalność Pomarańczowej Alternatywy	– ocenia wpływ Pomarańczowej Alternatywy na kształtowanie postaw antykomunistycznych i obalenie komunizmu
				– identyfikuje postać Waldemara Fydrycha	– wymienia przykłady akcji Pomarańczowej Alternatywy	– przedstawia okoliczności powstania Pomarańczowej Alternatywy		
						– wyjaśnia, jak władze reagowały na akcje Pomarańczowej Alternatywy		
						– omawia działalność Pomarańczowej Alternatywy		

4. Rozpad bloku wschodniego	1. Kryzys ZSRS 2. Ronald Reagan prezydentem USA 3. Próby reform w ZSRS 4. Jesień Ludów 5. Rozpad ZSRS	XXXV.9	– wyjaśnia znaczenie terminu Jesień Ludów – identyfikuje postacie: Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa, Václava Havla	– wyjaśnia znaczenie terminów: aksamiŋa rewolucja, pierestrojka, głośnoŝć – zna daty: obalenia komunizmu w europejskich państwach bloku wschodniego (1989–1990), zjednoczenia Niemiec (1990), rozpadu ZSRS (1991)	– wyjaśnia znaczenie terminu pucz Janajewa – identyfikuje postacie: Borysa Jelcyŋa, Giennadija Janajewa	– zna daty: interwencji zbrojnej ZSRS w Afganistanie (1979–1989), przejęcia władzy przez Gorbaczowa (1985), puczu Janajewa (1991), rozwiązania RWPg i Układu Warszawskiego o (1991), rozwiązania ZSRS (XII 1991)	– ocenia rolę M. Gorbaczowa i R. Reagana w zmianie układu sił w polityce międzynarodowej – przedstawia rolę Gorbaczowa w upadku komunizmu w państwach bloku wschodniego – wymienia próby reform w ZSRS i określa ich skutki polityczne
						– charakteryzuje politykę R. Reagana i jej wpływ na zmianę sytuacji międzynarodowej	

5. Początek III Rzeczypospolitej	1. Obrady Okrągłego Stołu 2. Wybory czerwcowe w 1989 r. 3. „Masz prezydent, nasz premier” 4. Budowa III Rzeczypospolitej	XXXIX.3 XL.1	– wyjaśnia znaczenie terminów: obrad Okrągłego Stołu, wybory czerwcowe	– wyjaśnia znaczenie terminów: Obywatelski Klub Parlamentarny (OKP), sejm kontraktowy	– podaje postanowienia i skutki obrad Okrągłego Stołu	– wyjaśnia znaczenie terminów: „gruba linia”/ „gruba kreska”, ustalenia z Magdalenki	– ocenia znaczenie obrad Okrągłego Stołu dla przemian politycznych w Polsce
			– zna daty: obrad Okrągłego Stołu (II–IV 1989), wyborów czerwcowych (4 VI 1989)	– zna datę powołania rządu T. Mazowieckiego (1989)	– przedstawia następstwa wyborów czerwcowych	– zna daty: wyboru W. Jaruzelskiego na prezydenta (VII 1989)	
			– identyfikuje postacie: Lecha Wałęsy, Wojciecha Jaruzelskiego, Tadeusza Mazowieckiego			– identyfikuje postacie: Czesława Kiszczaka, Leszka Balcerowicza, Bronisława Geremka, Krzysztofa Skubiszewskiego	
						– omawia okoliczności	

rozdział VI: Polska i świat w nowej epoce

TSW – Terroryzm czeczeński	1. Pierwsze zamachy 2. Śmierć w teatrze 3. Atak na szkołę		– wyjaśnienia znaczenie terminu terroryzm	– wyjaśnienia przyczyny narodzin terroryzmu czeczeńskiego	– wymienienia przykłady zamachów terrorystyczny ch	– zna daty: pierwszego ataku terrorystyczne go w Rosji przeprowadzo nego przez bojowników czeczeńskich (1995), zamachu w teatrze na Dubrowce (2002)	– ocenia postawy bojowników czeczeńskich i władz rosyjskich wobec problemu czeczeńskiego
			– zna datę zamachu na szkołę w Biełanie (2004)		organizowany ch przez bojowników czeczeńskich	– identyfikuje postać Szamila Basajewa – Omawia przebieg i skutki zamachu na szpital w Budionnows ku – opisuje	– omawia skutki społeczne i polityczne zamachów bojowników czeczeńskich

1. [3.] Polska w latach 90. XX w.	1. Reformy gospodarcze	XL.1 XL.2 XLI.3	– wyjaśnia znaczenie terminów: hiperinflacja, gospodarka wolnorynkowa, prywatyzacja, bezrobocie	– wyjaśnia znaczenie terminów: plan Balcerowicza, pluralizm polityczny	– omawia założenia, realizację i skutki gospodarcze planu Balcerowicza	– wyjaśnia znaczenie terminu „wojna na górze”	– ocenia przemiany polityczne i gospodarcze w Polsce po 1989 r.
	2. Społeczne koszty przemian ustrojowych						
	3. Rozpad obozu solidarnościo wego		– zna daty: wdrożenia planu Balcerowicza (1990), wyboru L. Wałęsy na prezydenta (XII 1990), pierwszych w pełni demokratyczny ch wyborów do parlamentu (1991), wyboru A. Kwaśniewski ego na prezydenta (1995), uchwalenia Konstytucji RP (1997), wyboru	– zna daty: rozwiązania PZPR (1990), uchwalenia małej konstytucji (X 1992), reformy administracyjn ej (1999)	– omawia podstawy ustrojowe III Rzeczyposp olitej w świetle konstytucji z 1997 r.		
	4. Sytuacja wewnętrzna Polski						
	5. Konstytucja Rzeczyposp olitej Polskiej						
	6. Plan Balcerowicz a i jego skutki						

2. [4.] Polska w NATO i UE	1. Polska polityka zagraniczna 2. Polska w strukturach NATO 3. Polska droga do UE 4. Polskie społeczeństwo wobec Unii 5. Polska w walce z terroryzmem	XLI.1 XLI.2	– wyjaśnia znaczenie terminów: NATO, referendum akcesyjne, Unia Europejska – zna daty: przyjęcia Polski do NATO (1999), wejścia Polski do UE (2004)	– wyjaśnia znaczenie terminu referendum akcesyjne – przedstawia przyczyny i skutki przystąpienia Polski do NATO i UE – omawia konsekwencje członkostwa Polski w NATO	– wymienia i omawia etapy integracji Polski z UE – przedstawia postawy Polaków wobec problemu integracji Polski z UE	– wyjaśnia znaczenie terminów: Trójkąt Weimarski, Grupa Wyszehradzka – zna daty: wyjścia ostatnich wojsk rosyjskich z Polski (1993), obecności polskich żołnierzy na wojnach w Afganistanie (od 2002) i Iraku (2003–2008) – określa główne kierunki polskiej polityki	– ocenia rezultaty polskiego członkostwa w NATO i UE – opisuje udział Polski w wojnie z terroryzmem – wymienia korzyści, jakie przyniosły Polsce integracja z UE oraz wejście do NATO
-------------------------------------	---	----------------	---	--	---	---	---

Wymagania edukacyjne są zgodne z podstawą programową ujętą w Rozporządzeniu Ministra edukacji z dnia 11 marca 2026 r. W sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej Dz.U 2026 p. 378 ze zm, (zmiana 8 lipca 2026 Dz.U.2026 p.958)

J. Flay